

PISMO STOWARZYSZENIA KSIĘGOWYCH W POLSCE

Kurier Etyki

NR 6/2021 (12)

WYDANIE WYŁĄCZNIE ELEKTRONICZNE

„Czasy są zawsze inne, a jakby takie same.”

Ksiądz Antoni z filmu w reż. Jacka Bromskiego „U Pana Boga...”

Prof. dr hab. Anna Karmańska, Przewodnicząca Komisji Etyki

Witamy!

Kolegium Rzeczników Zawodowej Etyki w Rachunkowości

<https://wallpapić.pl/wspolpraca>

Szanowni Państwo, Sympatycy Kuriera Etyki!

Z radością informujemy, iż w SKwP zainicjowało działalność Kolegium Rzeczników Zawodowej Etyki w Rachunkowości – forum współpracy osób, które pragną działać wspólnie z Komisją Etyki na rzecz naszego środowiska zawodowego.

To duża sprawa! Jest nas spore grono i dzięki temu wspólne działania mogą być bardziej różnorodne, ciekawsze i bliżej nas wszystkich.

Poznajemy się, zacieśniamy więzy i wspólnie koncentrujemy na tym co dla profesjonalizmu w rachunkowości jest niezwykle ważne. Podpowiadajcie więc nam działania, zwracajcie uwagę na to, co nam umyka ... Po prostu bądźcie z nami! [AK]

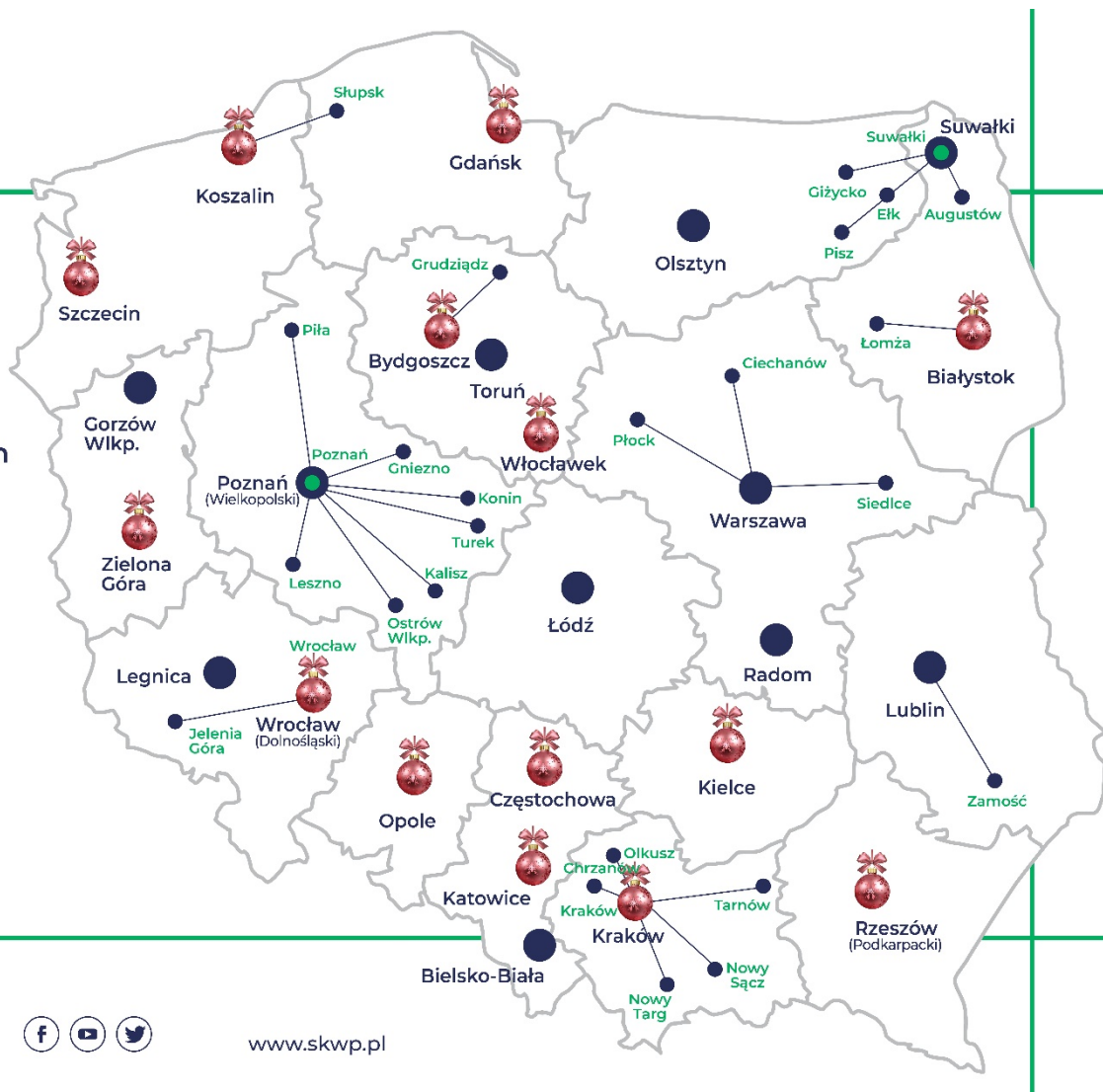
Dla współpracy każdy czas jest dobry!

Jesteśmy w 14. oddziałach SKwP

Stowarzyszenie
Księgowych w Polsce

Działamy dla księgowych
od 1907 r.

25
ODDZIAŁÓW

PONAD
26 tys.
CZŁONKÓW

JESTEŚMY
W CAŁEJ POLSCE

www.skwp.pl

Dołącz do nas! Zapraszamy.

A tymczasem, przesyłamy serdeczne życzenia z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku.

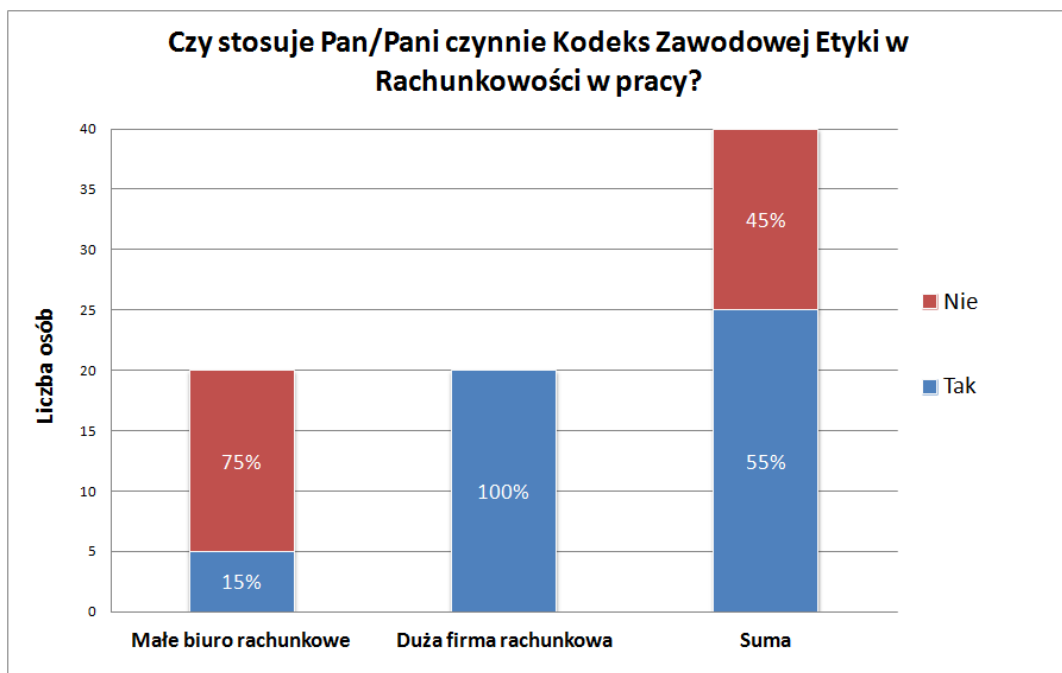
Zachęcamy jednocześnie do uczestnictwa w *Debatach o etyce*, które uruchamiamy w 2022 roku. O terminach debat będziemy Państwa na bieżąco informować.

Komisja Etyki

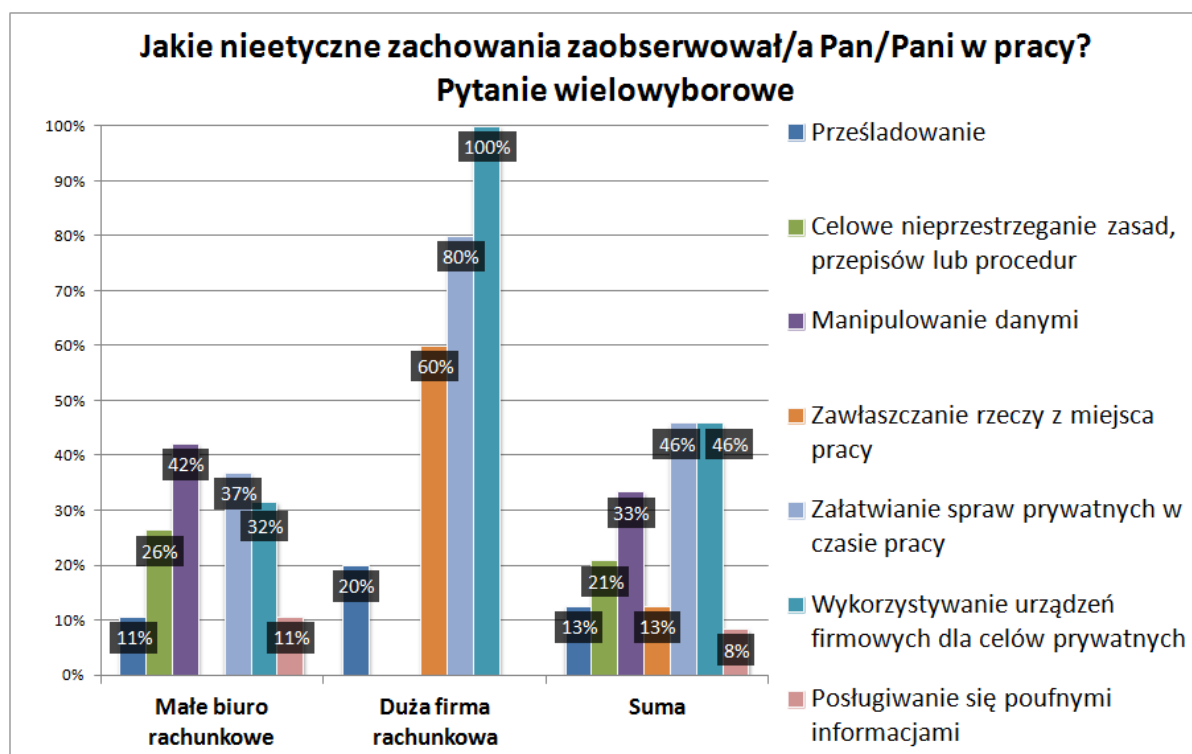
Etyka w małych i dużych biurach rachunkowych

1. Jak często pracownicy małych i dużych biur rachunkowych mają do czynienia z dylematami etycznymi i nieetycznymi zachowaniami w pracy?
2. Czy łamanie zasad etycznych jest rzeczywiście skutkiem braku dostatecznej wiedzy na temat etyki?

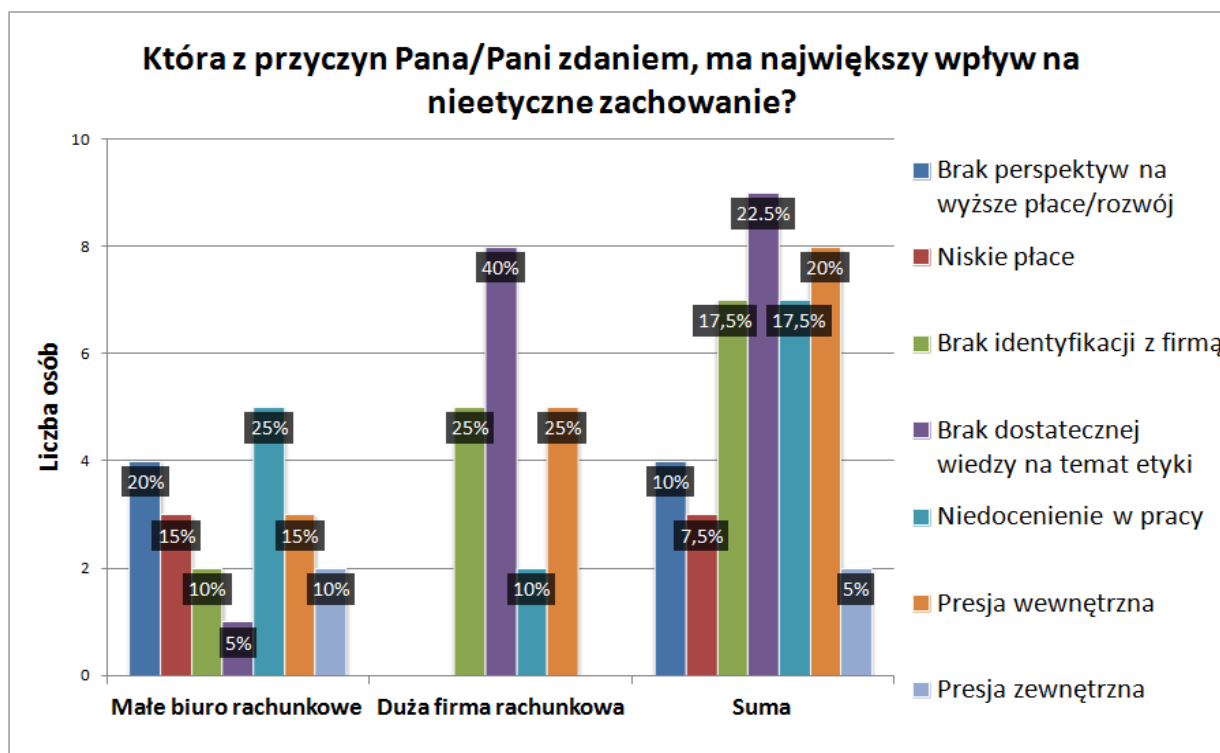
	MAŁE BIURA RACHUNKOWE	DUŻE FIRMA RACHUNKOWA
1.	CZY W ZWIĄZKU Z WYKONYWANĄ PRACĄ W RACHUNKOWOŚCI MIAŁ/A PAN/PANI KIEDYKOLWIEK DO CZYNINIENIA Z DYLEMATEM ETYCZNYM?	
	aż 95% przyznało, że miało do czynienia z dylematem etycznym	tylko 15% respondentów z dużych firm rachunkowych doświadczyło dylematu etycznego w swojej karierze
2.	CZEGO DOTYCZYŁ DANY DYLEMAT ETYCZNY? — PYTANIE WIELOWYBOROWE	
	prawie połowa (47%) za źródło dylematu podała konflikt lojalnościowy; w 26% przypadków dylemat etyczny dotyczył manipulowania danymi, w 21% przypadków załatwiania spraw prywatnych w czasie pracy; najrzadziej (11% przypadków) był on rezultatem relacji ze współpracownikami lub relacji z przełożonymi; 37% dylematów etycznych dotyczyło sytuacji niewymienionej pośród możliwych odpowiedzi	żaden z pracowników tych firm, którzy doświadczyli dylematu etycznego z powodów, które zidentyfikowano w firmach małych, nie miał do czynienia z dylematem etycznym spowodowanym relacją ze współpracownikami, konfliktem lojalnościowym, ani manipulowaniem danymi — załatwianie spraw prywatnych w czasie było przeważającą przyczyną dylematów (67%); przeważającą przyczyną dylematów (67%) było załatwianie spraw prywatnych w czasie pracy; na drugim miejscu uplasowały się jednocześnie relacje z przełożonymi, oraz inne sprawy (oba uzyskały 33% głosów)
3.	JAK ROZWIĄZAŁ/A PAN/PANI POWSTAŁY DYLEMAT/KONFLIKT ETYCZNY?	
	z wykorzystaniem Kodeksu Etyki zostało rozwiązane tylko 16% dylematów, natomiast pozostałe 84% rozstrzygnięto w inny sposób: albo poprzez konsultację z inną osobą (47%), albo zgodnie z własnym sumieniem bądź zasadami etyki (37%)	wśród pracowników, którzy mieli do czynienia z dylematami etycznymi, aż 100% z nich rozwiązało je z wykorzystaniem Kodeksu Etyki

4.	JAK CZĘSTO MIAŁ/A PAN/PANI DO CZYNIEŃ Z DYLEMATEM ETYCZNYM?	
	dylematy etyczne zdarzały się sporadycznie — 47%, lub bardzo rzadko — 37% a 16% respondentów odpowiedziało, że zdarzało się to często	dylematy etyczne zdarzały się sporadycznie — 67%, lub bardzo rzadko — 33%
5.	CZY KIEDYKOLWIEK ZREZYGNOWAŁBY/ZREZYGNOWAŁABY PAN/PANI Z PRACY ZAWODOWEJ Z POWODÓW ETYCZNYCH?	
	40% pracowników małych przedsiębiorstw odpowiedziało „Tak”	odsetek osób gotowych na odejście z pracy z przyczyn etycznych był dużo wyższy i wyniósł 85%
6.	CZY SPOTYKA SIĘ PAN/PANI Z NIEETYCZNYM ZACHOWANIEM W PRACY?	
	jedynie 5% ankietowanych nigdy nie spotkało się z nieetycznym postępowaniem w pracy; aż 95% zadeklarowało, że zaobserwowało zachowania niezgodne z etyką zawodową: „czasami” (35%), „rzadko” (30%) oraz „często” (20%)	(75%) odpowiedziało, że nigdy nie zdarzyło im się mieć styczność z nieetycznym zachowaniem w pracy
7.	JAKIE NIEETYCZNE ZACHOWANIA ZAOBSERWOWAŁ/A PAN/PANI W PRACY? — PYTANIE WIELOWYBOROWE	
	pośród 95% respondentów, którzy odnotowali nieetyczne zachowania w swoim środowisku pracy, blisko połowa (42%) zaobserwowała manipulowanie danymi; drugim, najpopularniejszym wykroczeniem było załatwianie spraw prywatnych w czasie pracy (37%), a trzecim wykorzystywanie urządzeń firmowych dla celów prywatnych (32%); na czwartym miejscu uplasowało się celowe nieprzestrzeganie zasad, przepisów lub procedur (26%), najrzadziej zdarzało się posługiwanie się poufnymi informacjami (11%) oraz prześladowanie (także 11%)	wśród 25% respondentów z dużych firm, mających kontakt z wykroczeniami etycznymi, nikt nie zaobserwował manipulacji danymi, posługiwania się poufnymi informacjami, ani celowego nieprzestrzegania zasad, przepisów lub procedur — najczęściej zasady etyczne były łamane poprzez wykorzystywanie urządzeń firmowych dla celów prywatnych (100%), a potem kolejno: załatwiania spraw prywatnych w czasie pracy (80%), zawłaszczania rzeczy z miejsca pracy (60%) oraz prześladowania (20%)

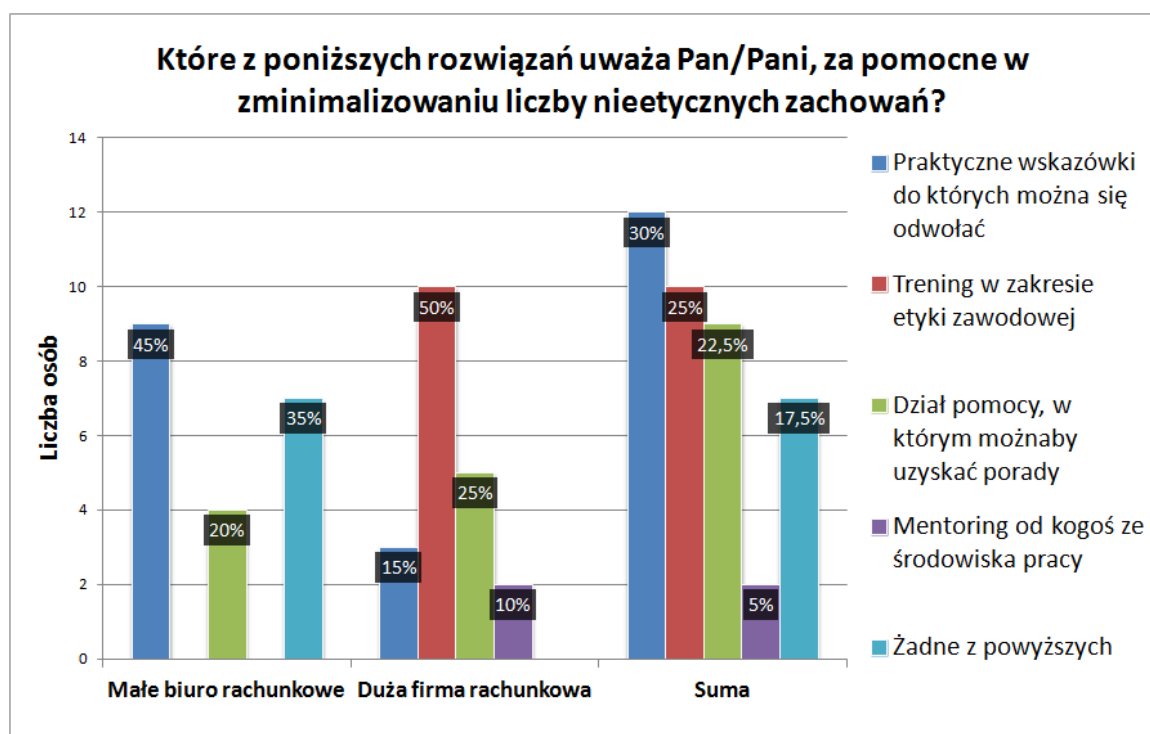

8.	U KOGO ZAOBSERWOWAŁ/A PAN/PANI WCZEŚNIEJ WYMIENIONE NIEETYCZNE ZACHOWANIA? — PYTANIE WIELOWYBOROWE	
	58% wcześniej wymienionych wykroczeń było najczęściej popełniane przez współpracowników oraz 65% przez klientów, a 32% przez przełożonych; łamanie zasad etycznych przez podwładnych nigdy nie miało miejsca	80% wcześniej wymienionych wykroczeń było najczęściej popełniane przez współpracowników oraz 60% przez klientów, a 40% przez przełożonych; zdarzało się także, że zasady etyczne były łamane przez podwładnych (20%)
9.	OCENA RÓŻNYCH DZIAŁAŃ PRZEZ ANKIETOWANYCH — PYTANIE WIELOWYBOROWE, PRZYDZIELONO PUNKTY OD 1 DO 4 (1 — ETYCZNE, 2 — NIENAGANNE, 3 — NIEETYCZNE, 4 — BARDZO NIEETYCZNE)	
	za zachowanie bardzo nieetyczne jest uważane kolejno: posługiwanie się poufnymi informacjami, manipulowanie danymi oraz zawłaszczanie rzeczy z miejsca pracy; załatwianie spraw prywatnych w czasie pracy oraz wykorzystywanie urządzeń firmowych w dla celów prywatnych uznano jako nieetyczne	bardzo podobnie wygląda to w dużych biurach rachunkowych; załatwianie spraw prywatnych w czasie pracy oraz wykorzystywanie urządzeń firmowych w dla celów prywatnych uznano za nienaganne i etyczne, co może wiązać się z transformacją pracy w dużych firmach, gdzie coraz częściej można zauważyć elastyczność godzin pracy, możliwość pracy zdalnej oraz udostępnianie pracownikom urządzeń czy pojazdów „firmowych”, które często wykorzystują oni dla celów prywatnych
10.	WEDŁUG PANA/PANI OPINII, JAK NAJLEPIEJ NAUCZYĆ SIĘ ETYCZNEGO POSTĘPOWANIA?	
	przeważająca liczba osób uważa, że najlepszym sposobem na nauczenie się etycznego zachowania jest zdobywanie nowych doświadczeń w pracy (60%); 20% wskazało na osobiste edukowanie się; dodatkowo 20% ankietowanych, uważa, że niemożliwe jest nauczenie się etycznych postępowań	jedynie 30% uznało, iż najlepszym sposobem uczenia się etycznego zachowania jest zdobywanie nowych doświadczeń w pracy; ponad połowa ludzi jest zdania, że etycznych postaw najlepiej uczyć się podczas zorganizowanych szkoleń; 15% wskazało na osobiste edukowanie się

11.	KTÓRE Z PONIŻSZYCH ROZWIĄZAŃ UWAŻA PAN/PANI ZA POMOCNE W ZMINIMALIZOWANIU LICZBY NIEETYCZNYCH ZACHOWAŃ?	
	45% respondentów wymieniło praktyczne wskazówki, 20% - dział pomocy, pozostałe 35% było zdania, że żadna z wymienionych metod nie jest pomocna	była za treningiem w zakresie etyki zawodowej opowiedziało się 50% osób, następnie za działem pomocy 25%, praktycznymi wskazówkami 15% i na samym końcu za mentoringiem 10%
12.	KTÓRA Z PRZYCZYŃ PANA/PANI ZDANIEM, MA NAJWIĘKSZY WPŁYW NA NIEETYCZNE ZACHOWANIE?	
	najczęstszą przyczyną jest niedocenienie w pracy (25%) — podobnie plasuje się brak perspektyw na wyższe płace lub rozwój (20%); następnymi przyczynami są: niskie płace oraz presja wewnętrzna (obie uzyskały 15% głosów), brak identyfikacji z firmą oraz presja zewnętrzna (obie uzyskały 10% głosów), i na samym końcu brak dostatecznej wiedzy (5%)	zupełnie odmiennie wygląda to w dużych przedsiębiorstwach, gdzie za główny powód nieetycznego zachowania ankietowani podawali brak dostatecznej wiedzy (40%); wyższą wagę uzyskały tu także presja wewnętrzna i brak identyfikacji z firmą, zaś niedocenienie w pracy zdobyło tylko 10% głosów
13.	CZY STOSUJE PAN/PANI CZYNNIE KODEKS ZAWODOWEJ ETYKI W RACHUNKOWOŚCI W PRACY?	
	w przeciwieństwie do pracujących w dużych biurach, czynnie odwołuje się do Kodeksu zaledwie 15%	osoby pracujące w dużych firmach czynnie używają KZEwR.

STOWARZYSZENIA
KSIĘGOWYCH
W POLSCE

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce (SKWP) jest, posiadającą osobowość prawną, najstarszą i największą polską organizacją skupiającą przedstawicieli środowiska zawodowego związanego z rachunkowością i finansami. Stowarzyszenie kontynuuje tradycje społeczno-zawodowych organizacji księgowych, działających na terenie ziem polskich od 1907 roku. Od 1989 roku Stowarzyszenie Księgowych w Polsce jest członkiem Międzynarodowej Federacji Księgowych (IFAC). Stowarzyszenie nieustannie dokłada starań, by jego członkowie odznaczyli się wysokimi kompetencjami zawodowymi oraz postępowali zgodnie z zasadami etyki. W 2007 roku Stowarzyszenie uchwaliło **KODEKS ZAWODOWEJ ETYKI W RACHUNKOWOŚCI**, którego sygnatariuszami są wszyscy członkowie SKWP, jak również ponad 2 tys. przedsiębiorstw i innych organizacji oraz osoby indywidualne. W 2009 roku Stowarzyszenie wprowadziło czterostopniową certyfikację zawodu księgowego i tytuł zawodowy dyplomowanego księgowego, w 2013 roku tytuł certyfikowanego eksperta usług księgowych, w 2015 roku zawodowy tytuł certyfikowanego specjalisty usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych i podatkowych. Do Stowarzyszenia należy ponad 24 tys. członków zwyczajnych i 2 tys. członków wspierających. W Stowarzyszeniu działa 25 Oddziałów Okręgowych. Od 2010 roku 9 czerwca obchodzony jest Dzień Księgowego.

www.skwp.pl

PREZYDIUM ZARZĄDU GŁÓWNEGO

PREZES: Jerzy Koniecki

WICEPREZESI: dr Teresa Cebrowska,

dr hab. prof. US Stanisław Hońko

SEKRETARZ: Leszek Lewandowicz

SKARBNIK: Bożena Wilk

Kurier Etyki redaguje

KOMISJA ETYKI:

prof. dr hab. Anna Karmańska

przewodnicząca,

Franciszek Wala wiceprzewodniczący,

Małgorzata Małowińska sekretarz,

Stanisław Kozłowski, Sebastian Kuś,

dr Jan Piątek, Grażyna Urbaniak.

Projekt graficzny:

MEDIA DORA Dorota Mirowska

Redakcja:

ul. Górnośląska 5; 00-443 Warszawa

tel. 22 583 49 50, faks 22 622 77 81

e-mail: sekretariat@skwp.pl

© by SKWP. Publikacja jest chroniona przepisami prawa autorskiego. Wykonywanie kserokopii lub powielanie inną metodą oraz rozpowszechnianie bez zgody wydawcy w całości lub części jest zabronione i podlega odpowiedzialności karnej. Przedruk materiałów z „Kuriera Etyki” (w całości lub części), wprowadzanie do banku danych oraz przenoszenie na nośniki magnetyczne dozwolone na zasadach ustalonych w ustawie – Prawo autorskie. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji tekstów oraz zwrotu zamówionych materiałów a niezatwierdzonych do druku. Materiałów niezamówionych nie zwracamy.

Na podstawie badań można wysunąć następujące wnioski:

1. Osoby pracujące w małych firmach rachunkowych mają częściej do czynienia z dylematami etycznymi, niż pracownicy dużych firm rachunkowych.
2. Nieetyczne zachowania bardzo rzadko zdarzają się w dużych biurach rachunkowych — o wiele częściej występują w małych biurach rachunkowych.
3. Najczęstszymi przyczynami łamania zasad etycznych są: braki dostatecznej wiedzy na temat etyki, presja wewnętrzna, niedocenie w pracy oraz brak lojalności/identyfikacji z firmą.

Niepokojący jest fakt, że duży odsetek nieetycznych zachowań obserwowanych w małych firmach rachunkowych nosi znamiona agresywnej rachunkowości oraz że aż 20% pracowników małych biur uważa nauczenie się etycznego postępowania za niemożliwe.

W celu ograniczenia takich zachowań, małe firmy rachunkowe powinny podjąć szereg działań, takich jak:

- zorganizowanie działu pomocy,
- zwiększenie kontroli i monitoringu,
- sporządzenie broszury z wskazówkami odnoszącymi się do etyki zawodowej,
- edukowanie pracowników na temat etyki zawodowej poprzez organizowanie szkoleń,
- zachęcenie do zapoznania się z Kodeksem Zawodowej Etyki w Rachunkowości oraz innymi, międzynarodowymi kodeksami etyki.

Opracowanie: [AK] na podstawie: Aleksandra Prus, *Etyka w rachunkowości*, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, 2020, praca licencjacka nadesłana do Komisji Etyki, promotor dr Krzysztof Jonas

Odpowiedzialność

Podczas rozmowy kwalifikacyjnej na stanowisko głównej księgowej, Dyrektor pyta Kandydatkę:

- Czy Pani jest odpowiedzialna?

Kandydatka na to:

- Oczywiście. W poprzedniej pracy jak było co nie tak, mój szef mówił: To Pani jest za to odpowiedzialna.

Wyszukała z Internetu: AK

